

COLUMN - Zaterdag Live 21 oktober 2017 - Columnist: Henny van der Most

Lerarentekort

Je bent een ouder van kinderen in het basisonderwijs. Op een dag ploft er een e-mail in je inbox. Of je alsjeblieft volgende week voor de klas wilt staan. Want er zijn te weinig docenten. Het is serieus al eens geprobeerd. Gelukkig niet in Den Haag maar toch. De verwachting is dat er in Den Haag over 3 jaar in het basisonderwijs een tekort van 440 leraren zal zijn.

Lerarentekorten en lerarenoverschotten is een onderwerp dat ik nooit zo goed begrepen heb, als er één beroepsgroep is waarvan de behoefte bijna tot op de leraar voorspelbaar is, zijn het wel de leraren. Ieder kind in Nederland valt onder de leerplicht dus vier jaar voor de leraar nodig is, weet je al aan hoeveel leraren behoefte is en laat vier jaar nu ook net de tijd zijn die nodig is om de Pabo te doorlopen. Het aantal benodigde leraren, zeker op de basisscholen is gewoon planbaar. Een samenspel tussen overheid, opleiders en scholen. Er worden voor de verminderde instroom op de Pabo's veel argumenten aangedragen

De toelatingstoets van 2006 en de nieuwe toets van 2015, het te lage niveau van de instromers op de Pabo. Het imago van de beroepsgroep, de werkdruk van leraren, het salaris van leraren, de carrière mogelijkheden en hiermee het salarisperspectief van leraren en de aanstaande pensioengolf, al deze argumenten zijn de revue gepasseerd.

Onderwijs vormt de basis van onze maatschappij en de toekomst van onze kinderen. Onderwijs is vreselijk belangrijk, de kwaliteit ervan moet goed zijn en daar mogen we met zijn allen best een flinke schep met geld aan uitgeven. Een lerarentekort is een enorm probleem voor de kwaliteit van het onderwijs en heeft een 1 op 1 relatie met de schoolprestaties en het niveau van de leerlingen na afronding van de opleiding. Minder leraren betekent grotere klassen. En is er opeens veel minder aandacht voor jouw zoon of dochter. Passend onderwijs is ook zo'n factor. Kinderen die extra ondersteuning nodig hebben moeten meedraaien op gewone basisscholen, op papier een goed idee. Maar de huidige leraar op de basisschool geeft les op drie verschillende niveaus. Op het voortgezet onderwijs zijn kinderen als het ware al voorgesorteerd, op de basisschool zitten ze allemaal door elkaar. En dan heb je naast die drie niveaus ook nog die ene speciale leerling die heel intelligent is, en die ene speciale leerling die het moeilijker heeft. Alle administratieve rompslomp, Leerlingvolgsystemen en de overlegcultuur waar de leraar mee te maken krijgt doen hier nog een schepje werkdruk bovenop. En het wordt ineens minder leuk om leraar te zijn.

Dan de centjes: De leraren willen opnieuw actie omdat ze nog niet tevreden zijn met de toezeggingen uit het regeerakkoord. Daarin is 270 miljoen euro beloofd om hun salaris te verhogen en 430 miljoen voor verlaging van de werkdruk. Dat geld kwam er na de lerarenacties deze zomer en de landelijke staking van 5 oktober: rond de zestigduizend leraren demonstreerden in Den Haag.

Waarom dan nog ontevreden? Een zak met geld is niet altijd de zak met geld die het lijkt. Wat ook belangrijk is, is waar het geld aan wordt uitgegeven. "Is het geld om gaten te dichten of is het echt een investering? En wat gebeurt er in de jaren daarna?" Het geld van nu is onder rare voorwaarden beschikbaar gesteld. Voor volgend jaar komt er maar 10 miljoen vrij en de werkdrukmaatregelen van 430 miljoen komen pas in 2021 vrij. Het is dus maar een klein doekje voor het bloeden daar hebben de leraren gelijk in. Daarnaast blijven middelen voor het antwoord op het lerarentekort en het versterken van het imago van het lerarenberoep uit.

Leraren moeten goed betaald worden en salaris alleen is niet de oplossing ze moeten ook voor de klas willen staan. Een salarisverhoging voor de huidige leraar levert geen nieuwe leraar op, een structurele oplossing zal vanuit meerdere invalshoeken moeten komen.

Overheid, opleiders, scholen en ouders, want het zijn jullie kinderen waar het om gaat, zullen de komende jaren echt de handen ineen moeten slaan om te komen tot innovatieve, creatieve en duurzame oplossingen om de onderwijstoekomst van onze kinderen veilig te stellen, met leraren die voor de klas willen staan en voldoende ondersteuning om leraren datgene te laten doen waar ze goed in zijn: inspirerend les geven.